

Georgel și Georgeta Stoicescu împotriva României - 9718/03

Hotărârea din 26.07.2011 [Secția a III-a]

Art. 8

Art. 8 § 1

Respectarea vieții private

Atacul neletal asupra unei femei în vârstă de către câini vagabonzi, într-un oraș unde acest tip de problemă apare frecvent. *Încălcare*

În fapt – În anul 2000, a doua reclamantă, o femeie în vârstă, a fost atacată, mușcată și aruncată la pământ de o haită de câini vagabonzi într-un cartier rezidențial din București. În urma incidentului, reclamanta a început să sufere de amnezie și dureri de umăr și de coapsă și a întâmpinat dificultăți la mers. De asemenea, trăia într-o stare permanentă de anxietate și nu își părăsea niciodată domiciliul de teama unui alt atac. În anul 2003, ea și-a pierdut mobilitatea.

Reclamanta a introdus o acțiune în despăgubiri împotriva primăriei locale. Deși tribunalul a decis în favoarea sa pe fond, acțiunea a fost respinsă în recurs pe motivul procedural al lipsei calității procesuale pasive a primăriei, deoarece Asociația pentru Supravegherea Animalelor era un organism aflat sub autoritatea consiliului municipal. Persoana în cauză a introdus din nou o acțiune împotriva consiliului municipal, fără succes însă, deoarece asociația pentru supravegherea animalelor a încetat să mai existe între timp, iar răspunderea pentru câinii fără stăpân a fost încredințată primăriei.

De la mijlocul anilor 1990, mass-media națională și internațională raportează în mod regulat asupra numărului mare de câini fără stăpân din România și asupra atacurilor ce au cauzat vătămări grave sau chiar decese. În anul 2000, erau aproximativ 200 000 de câini fără stăpân doar în București. În martie 2001, Primăria București a decis să recurgă la eutanasiere, având în vedere statisticile care indicau faptul că numărul câinilor fără stăpân din oraș se dublase între 1996 și 2001 și că, în anul 2000, aproximativ 22 000 de persoane au avut nevoie de îngrijiri medicale în urma atacurilor.

În drept – Art. 8: Curtea este chemată să stabilească dacă autoritățile statului nu și-au îndeplinit obligația pozitivă de a proteja integritatea fizică și psihică a celei de-a doua reclamante. Fără îndoială, autoritățile române dispun de informații abundente și detaliate asupra problemei câinilor fără stăpân, în special asupra numărului mare al acestor câini în orașul București, și asupra pericolului pe care aceștia îl reprezintă pentru populație. Chiar înaintea atacului asupra celei de-a doua reclamante, în 2000, erau în vigoare reglementări care prevedeau instituirea de structuri specifice de supraveghere a câinilor fără stăpân. După incident, aceste reglementări au fost modificate în mai multe rânduri. În 2001, autoritățile au admis existența unei probleme deosebite și au adoptat o legislație care prevedea ca acești câini fără stăpân să fie capturați, castrați sau eutanasiați. Cu toate acestea, situația rămâne critică, mai multe mii de persoane fiind rănite de câini fără stăpân doar în București. Prin hotărârea din 19 iunie 2001, Tribunalul București a constatat că Asociația pentru Supravegherea câinilor fără stăpân, instituție publică, nu a luat toate măsurile necesare pentru

a evita punerea în pericol a vieții, a sănătății și a integrității fizice a populației. Cu toate acestea, această hotărâre a fost anulată din motive de procedură și încercările ulterioare ale reclamantei de a obține o hotărâre judecătorească care să îi acorde o reparație adecvată au fost și ele în zadar.

Pe lângă faptul că susține că răspunderea pentru situația în general a câinilor fără stăpân din România îi revine în aceeași măsură și societății civile, Guvernul nu a menționat nicio măsură concretă luată de autorități la momentul incidentului pentru a implementa legislația existentă în vederea soluționării problemei grave de sănătate publică și pericolul pe care numărul mare de câini fără stăpân îl prezintă pentru integritatea fizică a populației. De altfel, Guvernul nu a precizat dacă dispozițiile normative sau practicile în vigoare erau de natură să furnizeze o reparație corespunzătoare victimelor. Se pare că problema nu a fost soluționată. În circumstanțele deosebite ale speței, prin neluarea de măsuri suficiente pentru a soluționa problema câinilor fără stăpân și prin nefurnizarea către cea de-a doua reclamantă a unei reparații corespunzătoare pentru prejudiciile suferite, autoritățile și-au încălcat obligația pozitivă de a garanta respectarea vieții private a reclamantei.

Concluzie: încălcare (șase voturi pentru și unul împotriva)

Art. 6 § 1: respingerea unei acțiuni în justiție în baza interpretării capacității procesuale a unei autorități pârâte în raport cu cea a unuia dintre departamentele sau organele sale executive poate ridica o problemă în temeiul art. 6 § 1. Conform legislației aplicabile, primăriile sunt organele executive ale consiliilor municipale, acestea din urmă fiind responsabile pentru crearea structurilor în vederea soluționării problemei câinilor fără stăpân, primăria fiind responsabilă pentru punerea în aplicare a politicilor specifice. Având în vedere că ștampila asociației pentru supravegherea animalelor avea inscripționat numele primăriei, cea de-a doua reclamantă putea crede în mod rezonabil că primăria avea calitatea de a sta în justiție în materie. În contextul schimbărilor organizaționale locale în domeniul supravegherii animalelor, impunerea obligației celei de-a doua reclamante de a identifica autoritatea împotriva căreia aceasta trebuie să își îndrepte acțiunea este disproporționată, astfel încât nu a fost găsit un echilibru just între interesul public și drepturile reclamantei. Prin urmare, aceasta a fost privată de o posibilitate clară și concretă de a solicita o despăgubire.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Art. 41: 9 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

(A se vedea, de asemenea, *Berü împotriva Turciei*, nr. 47304/07, 11 ianuarie 2011, Notă de informare nr. 137)